

**Financováno
Evropskou unií**

Financováno Evropskou unií. Vyjádřené názory a stanoviska jsou pouze názory autora (autorů) a nemusí nutně odrážet názory Evropské unie nebo Evropské výkonné agentury pro vzdělávání a kulturu (EACEA). Evropská unie ani EACEA za ně nenesou odpovědnost.

Tahák k materiálu: Maastrichtské vysvědčení

Ročník: Kvinta

Blok 3 – Konvergenční kritéria eurozóny

Aktualizováno: 21. 9. 2026

Tento materiál ti shrnuje pět maastrichtských konvergenčních kritérií pro přijetí eura — mechanismus, se kterým jsi pracoval/a v simulaci „Maastrichtské vysvědčení“. Najdeš tady klíčové pojmy, jednotlivá kritéria s limity a nejčastější chyby, které žáci v testu dělají.

1. Klíčové pojmy (konvergenční kritéria, eurozóna)

Maastrichtská konvergenční kritéria: pět podmínek podle Článku 140 Smlouvy o fungování EU, které musí kandidátská země splnit současně, aby mohla přijmout euro.

Referenční hodnota: u inflace a dlouhodobých úrokových sazeb se limit každoročně přepočítává jako průměr tří zemí EU s nejlepší cenovou stabilitou (plus 1,5, resp. 2-procentní body) — nejde tedy o pevné číslo.

ERM II: mechanismus směnných kurzů, ve kterém musí být měna kandidátské země nejméně 2 roky bez závažných napětí a bez devalvace centrální parity.

2. Pět kritérií v kostce

- 1) **Cenová stabilita:** inflace $\leq$ referenční hodnota (v simulaci ilustrativně 3,3 %).
- 2) **Veřejné finance:** roční schodek státního rozpočtu $\leq$ 3 % HDP.
- 3) **Veřejný dluh:** celkový veřejný dluh $\leq$ 60 % HDP (nebo dostatečně rychle klesá k této hranici).
- 4) **Stabilita kurzu (ERM II):** alespoň 2 roky v ERM II bez devalvace.
- 5) **Úrokové sazby:** dlouhodobá úroková sazba $\leq$ referenční hodnota (v simulaci ilustrativně 5,1 %).

3. Proč musí platit všech pět najednou?

Kdyby stačilo splnit jen některá kritéria, mohla by země vstoupit do eurozóny s nezdravými veřejnými financemi nebo nestabilní měnou, což by ohrozilo stabilitu společné měny pro všechny ostatní členy. Proto se posuzuje splnění všech pěti podmínek současně, ne jejich průměr nebo většina.

4. „Chytáky“ pro případný test (Tohle se bude hodit!)

„Čtyři z pěti stačí“ NENÍ pravda: chybějící byt' jediné kritérium znamená, že euro (zatím) nelze přijmout — přesně to ukazuje simulace, když se dá najít kombinace se čtyřmi splněnými kritérii, která přesto neprojde.

Referenční hodnota $\neq$ pevné číslo: u inflace a úrokových sazeb se limit v realitě mění každý rok podle toho, jak si vedou nejlepší země EU — pevná procenta platí jen u schodku (3 %) a dluhu (60 %).

ERM II je otázka doby, ne okamžiku: nestačí být v ERM II „právě teď“ — vyžaduje se nepřetržité členství po dobu alespoň dvou let bez devalvace.

Lumenie v simulaci je fiktivní: kandidátská země i všechny hodnoty v simulaci jsou vymyšlené jen pro procvičení mechanismu konvergenčních kritérií — nejde o reálný stát.

5. Rychlá nápověda pro simulaci

Pět posuvníků odpovídá pěti kritériím — u ERM II je navíc zaškrťovací políčko „bez devalvace“, které musí zůstat zatržené, aby kritérium mohlo být splněno.

Nahoře sleduj banner „Výsledné vysvědčení“ — mění barvu a text podle toho, zda jsou splněna všechna kritéria najednou, a u nesplněných vypisuje jejich seznam.

Tlačítka „Nastavit zemi, která splňuje vše“ a „Nastavit zemi, která nesplňuje nic“ ti rychle ukážou obě krajní situace, ze kterých můžeš vycházet při vlastním zkoušení.